

Нускама:

1. Теориялык турдун тапшырмаларынын үстүндө иштөө убактысы тыныгуусуз 4 саатка созулат.
2. Тапшырмаларды эсептөөдө черновик колдонсо болот, андан кийин маселенин туура чыгарылышын иш дептерине көчүрүп жазуу керек. Черновик текшерилбейт!
3. Уюлдук телефонду колдонууга тыюу салынат.
4. Инженердик калькуляторду колдонууга болот.

Инструкция:

1. Время работы над заданиями теоретического тура составляет 4 часа без перерыва.
2. При вычислении задач можно воспользоваться черновиком, затем верное решение необходимо переписать в чистовик. Черновики не проверяются!
3. Запрещается пользоваться сотовым телефоном.
4. Допускается использование инженерного калькулятора.

Упай
Баллы

Катышуучунун коду
Код участника

**Физика боюнча республикалык олимпиаданын тапшырмалары. 2017-18-окуу жылы
Задания Республиканской олимпиады по физике 2017-2018 учебный год**

1-эсеп. Өтө жылмакай тегиздиктин үстүндө массасы 2 кг болгон аркан жатат. Аркандын бир учу тегиздикке мык менен кагылган. Аркандын бардык узундугу $l = 80$ см. Аркандын экинчи учу жылмакай тегиздиктин четинен узундугу $l_1 = 50$ см ге салаңдап турат.

Мыкты сууруп салган учурда, аркан тегиздиктен кандай ылдамдык менен толук жылмышып түшөрүн аныктагыла. Аркан менен тегиздиктин ортосундагы сүрүлүүнү эске албагыла. **(8 балл)**

Задача 1. На абсолютно гладкой плоскости лежит веревка массой 2 кг. Один конец веревки закреплен гвоздем на плоскости. Длина веревки $l = 80$ см, другой конец веревки свешивается с края абсолютно гладкой плоскости на длину $l_1 = 50$ см.

Определите скорость веревки в момент, когда она полностью соскользнет с плоскости, если гвоздь выдернуть? Трением веревки о плоскость пренебречь.

(8 баллов)

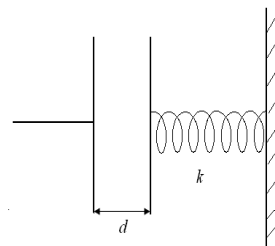
2-эсеп. Айнек идиш 10^0C температурада сымап менен толтурулган. Сымап куюлган колбанын температурасын 30^0C ге чейин ысытканда, сымаптын 0,0625 кг бөлүгү колбадан агып түшкөн. Сымаптын көлөмдүк кеңейүү коэффициенти $\beta_1 = 1,8 \cdot 10^{-4}$ град⁻¹, колбаныкы $\beta_2 = 2,45 \cdot 10^{-5}$ град⁻¹ жана сымаптын 0^0C температурадагы тыгыздыгы $\rho_0 = 13,598$ г/см³.

Колбанын 0^0C температурадагы көлөмүн аныктагыла. **(10 балл)**

Задача 2. Стеклянная колба полностью заполнена ртутью при 10^0C . После нагревания колбы до 30^0C часть ртути вытекла и масса ртути уменьшилась на 0,0625 кг. Коэффициент объемного расширения ртути $\beta_1 = 1,8 \cdot 10^{-4}$ град⁻¹, колбы $\beta_2 = 2,45 \cdot 10^{-5}$ град⁻¹, плотность ртути при 0^0C $\rho_0 = 13,598$ г/см³.

Определите объем колбы при 0^0C . **(10 баллов)**

3-эсеп. Сүрөттө эки параллель пластинадан турган конденсатор көрсөтүлгөн. Ар бир пластинанын аянты S ке барабар, алардын ортосундагы аралык d . Пластиналардын ортосундагы аралык пластинанын өлчөмдөрүнө салыштырмалуу өтө кичине. Пластиналардын бири катуулугу k болгон пружина менен дубалга бекитилген. Экинчиси кыймылсыз бекитилген. Абанын диэлектридик өткөрүмдүүлүгүн 1 ге барабар деп эсептегиле. Качан пластиналардын ортосундагы аралык d га барабар болгондо, пружина деформацияланбайт. Бул абалда конденсатордун сыйымдуулугу $C_0 = \frac{\epsilon_0 S}{d}$. Пластинага $+q$ жана $-q$ заряддарын

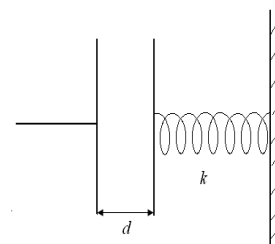

бергенден кийин система механикалык тең салмактуулук абалга келет.

Тапкыла:

- Ар бир пластинага аракет эткен электрдик күчтү F_E .
- Пружинага бекитилген пластинанын жылыш аралыгын x ;
- Ошол абалдагы пластиналардын ортосундагы потенциалдардын айырмасын. Жообун q, S, d, k параметрлери аркылуу бергиле.
- C/C_0 чоңдугун q, S, d, k функциясы сыяктуу аныктагыла. Бул жерде конденсаторлордун электр сыйымдуулугу $C=q/U$. q – пластинанын заряды U –чыңалуу.
- Системанын чогулган толук энергиясын W . Жообун q, S, d, k параметрлери аркылуу бергиле. **(12 балл)**

Задача 3. Рассмотрим конденсатор, состоящий из двух параллельных пластин, как показано на рисунке. Площадь каждой пластины равна S , расстояние между ними d . Расстояние между пластинами значительно меньше размеров пластин. Одна из пластин прикреплена к стенке с помощью пружины жесткостью k , вторая пластина закреплена неподвижно. Считайте, что диэлектрическая проницаемость воздуха равна 1 . Когда расстояние между пластинами равно d пружина не деформирована. В этом состоянии емкость конденсатора равна $C_0 = \frac{\epsilon_0 S}{d}$.

Пластинам сообщают электрические заряды $+q$ и $-q$, после чего система переходит в состояние механического равновесия.

Найдите:

- Электрическую силу F_E действующую на каждую пластину.
- Смещение пластины x , прикрепленной к пружине.
- Разность потенциалов U между пластинами в этом состоянии. Ответ выразите через параметры q, S, d, k .
- Величину C/C_0 , как функцию q, S, d, k . Если C – емкость конденсатора, равная по определению отношению заряда пластины к разности потенциалов между пластинами.
- Полную энергию W , запасенной системой. Ответ выразите через q, S, d, k . **(12 баллов)**

